

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hannula, M. (4.10.2017). Julkaisut prosentteina, osastolla ja kirjoittajan näppäimistöllä. ePooki: asiantuntijablogi.

<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024062056578>

ePooki asiantuntijablogi

Julkaisut prosentteina, osastolla ja kirjoittajan näppäimistöllä

Manne Hannula
4.10.2017

Ammattikorkeakoulun rahoitusmalli ja prosentit

Ammattikorkeakoulujen hiljattain päivittyneessä [rahoitusmallissa](#) julkaisut ovat yksi vuosittaisen rahoituksen määrään vaikuttavana tekijä. Julkaisuista saatava kaksi prosenttia rahoituksesta kuulostaa lukuarvona äkkiseltään perin pieneltä, mutta jos joku meistä tekijöistä saisi tämän vuosittaisen julkaisuista muodostuvan rahasumman itselleen, hänet pian tunnettaisiin miljonäärinä. Kyseessä ei ole merkityksetön asia.

Perinteisesti julkaisut on ammattikorkeakoulussamme yhdistetty lähinnä soveltavaan tutkimukseen liittyvään työhön, jossa tuotetaan rutiininomaisesti erilaisia julkaisuja tieteellisille foorumeille. Hankkeissa julkaisut ovat osa projektisuunnitelmien mukaista työtä. Mutta – ajat muuttuvat ja ammattikorkeakoulun profiili on muovautunut. Monikirjoisemmalle viestinnälle ja julkaisemiselle on tarvetta; rahoitusmallin terminologialla ilmaisten aluevaikuttavuus, työelämäyhteistyö, laatu ja kansainvälisyys on tärkeää.

Päivitetty rahoitusmalli luo myös kilpailutilanteen eri ammattikorkeakoulujen välille. Kunkin ammattikorkeakoulun rahoitus riippuu sen suhteellisesta tuloksesta muihin ammattikorkeakouluihin nähden. Julkaisemisessa tämä periaatteellisesti tarkoittaa sitä, että jos oma ammattikorkeakoulumme tuplaa julkaisuiden määrän, mutta muut ammattikorkeakoulut tekevät saman, niin rahoituksemme ei tältä osin kasvakaan vaan säilyy ennallaan. Uskon, että tämän periaatteen tarkoitus on tähdätä positiiviseen kilpailuhenkisyteen. Miten siis saisimme luotua omaan ammattikorkeakouluumme julkaisuiden tuottamisen kilparadalla oikeanlaisen kilpailuhengen, jossa emme juokse lujaa muita karkuun, koska on pakko, vaan koska pidämme kilpailusta, julkaisemisesta, sen vaiheista ja maaliviivan ylittämisen tuottamasta tunteesta?

Kartoitus informaatioteknologian osastolla

Kuulun itse Oamkin informaatioteknologian osastoon, jossa kokonaisuudessaan työskentelee viitisenkymmentä henkilöä ICT-alan opettamisen ja kehittämisen parissa. Oma tehtävänkuvani tiimpäällikkönä liittyy kohdennetusti hanketyöhön sekä sen prosesseihin. Vastaan hanketyötä päätoimisesti tekevästä, mutta osastolla on hyvä vuorovaikutus koko osaston hankeväen sekä opettajien välillä. Tämä tarkoittaa sitä, että opetustehtävissä olevat lainaavat aika ajoin myös hanketyön hyväksi aivojaan ja osaamistaan tai kanavoivat opiskelijoidensa nuorta voimaa, innovatiivisuutta sekä nopealiikkeisyyttä tutkimus- ja kehitystyön hyväksi. Vastaavasti tarjoamme hanketoiminnasta erilaisia aineksia, alustoja, sensoreita ja teknologian kehityskohteita opettajille ja opiskelijoille opintojen käytännöllisten ajankohtaisten työelämälähtöisten osien mahdollistamiseksi.

Sain tehtäväkseni taustoittaa kesällä 2017 pidetyillä osastomme kehityspäivillä julkaisuteemaa sekä organisoida asiaan liittyvää kehittämistä jatkossa. Sovimme kehityspäiville pienimuotoisen puheenvuoron ja yhteisen keskustelutilaisuuden asiasta. Kehityspäivien yhteydessä tehtynä tämän aihepiirin avarakatseinen pohdinta rutiininomaisista työympyröistä irrallaan oli tärkeää (kuva 1).

KUVA 1. Viileä alkukesän sää lumipeitteineen loi raikkaat olosuhteet kehityspäiville Pikku-Syötteellä

Valmistellessani kehityspäivien ohjelmaa totesin, että julkaisemiseen liittyvät perusasiat on kartoitettava koko osaston laajuudessa, ei vain hanketyötä päätyökseen tekeviltä. Hanketyötä ja opetusta tekevät ovat kaikki samalla ICT-alan tulevaisuuden luomisen asialla, ja ovathan kaikki osaston työntekijät kirjoitustaitoisia. Kartoitus toteutettiin yksinkertaisella yhden A4:n laajuisella paperisella kyselylomakkeella, joka täytettiin lähtökohtaisesti kehityspäivien yhteydessä käydyn keskustelun ohessa. Lomakkeessa kysyttiin perustiedot julkaisemiseen liittyvästä omasta taustasta ja tulevaisuuden toiveista. Erityisenä seikkana vastaajia pyydettiin laittamaan ruksi omasta roolista julkaisutyössä lomakkeen kaavioon, jonka pysty akseli kuvasi omaa intoa julkaisutyöhön ja vaakakseli julkaisutyön tärkeyttä omassa työssä.

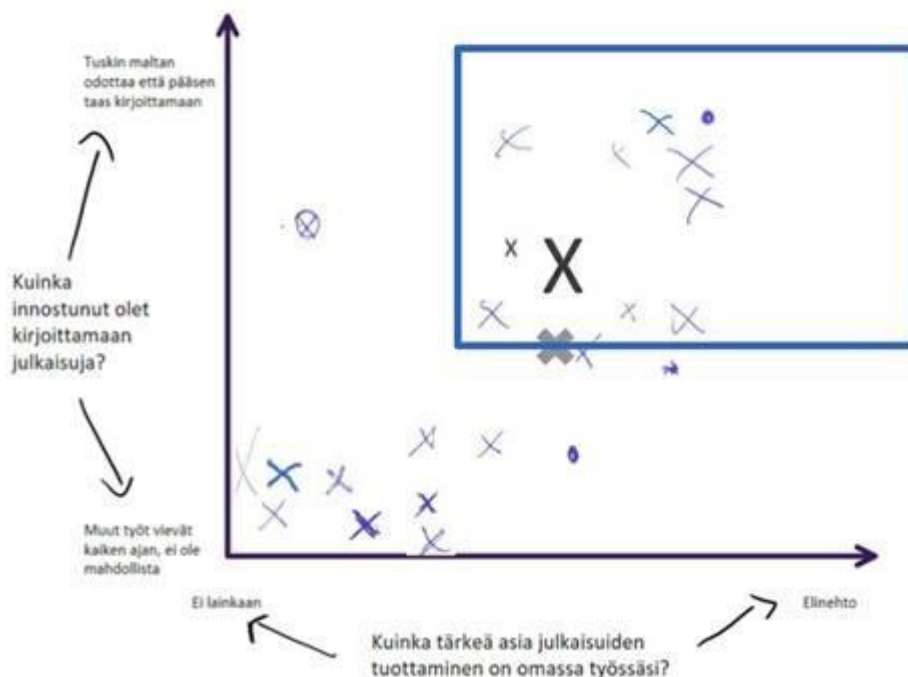
Tehty kartoitus osoittautui menestykseksi. Lukiessani yksittäisiä vapaamuotoisia vastauslomakkeita havaitsin ilokseni aktiivisuutta aihealueella. Syntyi käsitys, että osastollamme on paljon arkipäiväisen työmme ohessa tunnistamatonta julkaisuosaamista ja aiempia julkaisunäyttöjä sekä myös halukkuutta olla mukana julkaisutyössä.

Kyselylomakkeen roolikysymys oli tärkeä. Se tuotti minulle realistisen käsityksen siitä, minkälaisissa työtehtävissä olevat voivat julkaisutyötä käytännössä tehdä. Esimerkiksi kova opetuskuorma ja opetustyöhön viime aikoina tulleet muutokset lisävastuineen aiheuttavat selvästi osalle henkilöstöstä tilanteen, jossa ei ole mahdollista osallistua julkaisutyöhön, vaikka haluaisikin. On hyvä myös todeta, että kaikki eivät halua julkaista eikä julkaiseminen ole sinällään itseisarvo.

Voihan olla niinkin, että ne opettajat, jotka sattuvat olemaan osaston parhaita ”55 opintopistettä vuosittain suorittaneiden” valmiiksi saattajia, ovat paljon tärkeämmässä roolissa siinä työssä, kuin julkaisutyössä.

Kuva 2 esittää yhteenvedon julkaisukyselyn roolikysymyksen tuloksista. Kuvassa kukin ruksi vastaa yhden vastaajan antamaa merkintää.

Yhteenvedo "julkaisukyselyn" tuloksista (kyselylomakkeet kesällä 2017, N=25):

KUVA 2. Puolet vastanneista oli heti kiinnostunut julkaisemisesta ja koki sen tärkeäksi työssään

Kuvasta havaitaan selvästi osaston julkaisutyön mahdollisuuksien kokonaisprofiili. On selvää, että meidän kannattaa kohdentaa julkaisutyön aktivoimisen ensimmäiset toimet siihen ryhmään, joka sijoittuu kuvassa oikealle yläkulmaan. Tämä ryhmä on rajattu sinisellä laatikolla.

Yksittäiset kirjoittajat eivät ole yksin

Sovimme tehdyn kartoituksen pohjalta yhteisessä osastokokouksessa, että kartoituksella tunnistettu ryhmä kokoontuu seuraavaksi miettimään, miten julkaisuteemaa työestetään jatkossa. On selvää, että kartoituksessa yhdessä tunnistettu joukko on luontaisin asiaa aluksi edistävä voima.

Julkaisutyön kansallisella kilparadalla haluaisin ajatella, että kartoituksessa sinisen laatikon ulkopuolella oleva kollegoiden joukko toimii aluksi kannustavana yleisönä julkaisutyön joukkueelle. Julkaisutyöryhmä tekee omaa työtään näppäimistö röpisten, muut kollegat istuvat katsomossa taputtamassa mieluiten yhdessä opiskelijoidensa kanssa. Esimiehet tarjoilevat makkaroita ja muita resursseja kaikilla mausteilla niin yleisölle kuin julkaisijoille.

Opetustyöstä julkaisutyöhön tulevat ainekset, laajemman julkaisukynnyksen mahdollisesti ylittävät opinnäytetyöt, vinkit ja ajatukset ovat kaikki tervetulleita. Julkaisutyötä tekevät varaavat aikaa harjoittelulle ja treenaavat suorituksia yhdessä ammattikorkeakoulun tukipalveluiden, informaattikoterapeuttien ja julkaisufoorumivalmentajien kanssa.

Julkaisutyö on luovaa, mutta vaatii myös realistisuutta, kestävyyttä ja sisukkuutta. Siten julkaisutyössä mukana olevien tulee esimiestensä kannustamana, tukemana ja resursoimana pystyä raivaamaan luoville julkaisutyön hetkille kiireisistä kalentereistaan sopivia kiireettömiä ajanjaksoja. Tavoitteena tulee olla se, että julkaisutyön kansallisissa kilpailuissa emme tee hyviä suorituksia irvistäen vaan virnistäen, sillä motivaation vaaliminen ja myönteinen näkökulma on tässä kilpailussa pärjäämisen avaintekijä.

Manne Hannula, tiimipäällikkö, yliopettaja, informaatioteknologia, uudet teknologiat